

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 15 päivänä huhtikuuta 2011

336/2011

Valtioneuvoston asetus erityistason sairaanhoidon järjestämisestä ja keskittämisestä

Annettu Helsingissä 6 päivänä huhtikuuta 2011

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä, säädetään terveydenhuoltolain (1326/2010) 45 §:n nojalla:

1 §

Asetuksen soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään sairauksien harvinaisuuden, erikoissairaanhoidon vaativuuden tai erikoissairaanhoidon järjestämisen asettamien erityisten vaatimusten perusteella erityistason sairaanhoitoon kuuluvista tutkimuksista, toimenpiteistä, hoidosta ja hoitoon välittömästi liittyvästä lääkinällisestä kuntoutuksesta sekä niistä terveydenhuollon toimintayksiköistä, joihin nämä keskitetään.

2 §

Määritelmät

Alueellisesti keskitettävällä erityistason sairaanhoidolla tarkoitetaan erityisvastuualueella yliopistolliseen sairaalaan tai muuhun vastaavan tasoiseen sairaalaan keskitettävää erikoissairaanhoitoa.

Valtakunnallisesti keskitettävällä erityistason sairaanhoidolla tarkoitetaan harvempaan kuin viiteen yliopistosairaalaan tai vastaavaan terveydenhuollon toimintayksikköön keskitettävää hoitoa.

3 §

Erityistason sairaanhoidon keskittämistä koskevat yleiset periaatteet

Erityistason sairaanhoitoon kuuluvat tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot keskitetään joko alueellisesti viiteen yliopistolliseen sairaalaan tai vastaavaan terveydenhuollon toimintayksikköön taikka valtakunnallisesti harvempaan kuin viiteen yliopistolliseen sairaalaan tai vastaavaan terveydenhuollon toimintayksikköön. Valtakunnallisesti keskitettävään erityistason sairaanhoitoon kuuluvat toiminnot, jotka ovat harvinaisia ja vaativat korkeatasoista lääketieteellistä osaamista tai välineistöä taikka erityisen vaativaa monialaista hoitoa ja hoitoon välittömästi liittyvää lääkinällistä kuntoutusta.

4 §

Alueellisesti keskitettävä erityistason sairaanhoito

Kullakin viidellä yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueella sovitaan sairaaloiden ja sairaanhoitopiirien kesken hoitojen keskittämisestä. Keskittämisen perusteena tulee olla yhtenäiset hoidon perusteet, potilasturvalli-

suus, hoidon laatu sekä henkilöstön saatavuus ja riittävä osaaminen. Erityisesti tulee ottaa huomioon tutkimukset, toimenpiteet ja hoidot, jotka niissä on sairauksien harvinaisuuden, hoidon vaativuuden tai sen järjestämisen asettamien erityisten vaatimusten perusteella tarkoituksenmukaista keskittää alueellisesti. Erityisvastuualueen sairaanhoitopiirit laativat alueellisesti keskitettävistä tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidoista yhteisen erikoisalakohhtaisen luettelon sekä ylläpitävät ja päivittävät sitä.

5 §

Valtakunnallisesti keskitettävä erityistason sairaanhoito

Valtakunnallisesti keskitettävä erityistason sairaanhoito keskitetään seuraavasti:

1) Helsingin seudun yliopistollinen keskussairaala:

aikuisten (yli 16-vuotiaiden) juveniilireumapotilaiden erityisen vaativa monialainen hoito, silloin kun hoitoon liittyy välittömästi erityisen vaativa lääkinnällinen kuntoutus, aivoverisuonten ohitusleikkaukset, allogeeniset luuytimen kantasolusiirrot, elinsiirrot, elinsiirtoharkintaa sisältävä reumasairauksien hoito, epikeratofakialeikkaukset, epilepsian invasiivinen diagnostiikka ja kirurginen hoito, erittäin vaikeiden palovammojen primaarihoito, erityisen vaikeiden systeemisten reumasairauksien konsultaatiopalvelut, huuli- ja suulakihalkiopotilaiden kokonaisedon suunnittelu sekä leikkaushoito, imeväisten avosydänkirurgia ja muu vaativa lasten sydänkirurgia, kraniofakiaalisen epämuodostuman primaari leikkaushoito, lasten sappitieatresian hoito, lasten glaukooman leikkaushoito, lasten vaativa reumaortopedinen hoito, luudysplasioiden (diastrofinen kasvuhäiriö, akondroplasia) vaativa leikkaushoito, luusyövän primaarinen hoito, oikeuspsykiatriset erityistutkimukset, mukaan lukien mielentilatutkimukset,

retinoblastooman hoito, selkäydinvammapotilaiden akuuttivaiheen hoito, sen jälkeinen välitön kuntoutus sekä elinikäinen monialainen hoito ja seuranta, silmän malignin melanooman muu hoito kuin silmän poisto, skolioosin leikkaushoito, transseksuaalisten henkilöiden psykiatriset ja endokrinologiset tutkimukset ja hoidon aloitus sekä sukelinkirurgia lukuun ottamatta kohdun ja munasarjojen poistoa, vaativa invasiivinen sikiötutkimus ja -hoito,

vasta-ainepositiivisten (F-VIII) hemofilia-potilaiden leikkaushoito

2) Tampereen yliopistollinen sairaala: aikuisten (yli 16-vuotiaiden) juveniilireumapotilaiden erityisen vaativa monialainen hoito, silloin kun hoitoon liittyy välittömästi erityisen vaativa lääkinnällinen kuntoutus, luusyövän primaarinen hoito, oikeuspsykiatriset erityistutkimukset, mukaan lukien mielentilatutkimukset, selkäydinvammapotilaiden akuuttivaiheen hoito, sen jälkeinen välitön kuntoutus sekä elinikäinen monialainen hoito ja seuranta, skolioosin leikkaushoito, transseksuaalisten henkilöiden psykiatriset ja endokrinologiset tutkimukset ja hoito, vaarallisten ja vaikeahoitoisten lasten ja nuorten psykiatrinen hoito

3) Turun yliopistollinen keskussairaala: allogeeniset luuytimen kantasolusiirrot, lasten vaativa reumaortopedinen hoito, luusyövän primaarinen hoito, ylipainehappihoito ja siihen välittömästi liittyvä leikkaushoito

4) Oulun yliopistollinen sairaala: huuli- ja suulakihalkiopotilaiden kokonaisedon suunnittelu sekä leikkaushoito lukuun ottamatta huulihalkioiden primaarista leikkaushoitoa,

kraniofakiaalisen epämuodostuman primaari leikkaushoito, lasten glaukooman leikkaushoito, oikeuspsykiatriset erityistutkimukset, mukaan lukien mielentilatutkimukset, selkäydinvammapotilaiden akuuttivaiheen hoito, sen jälkeinen välitön kuntoutus sekä elinikäinen monialainen hoito ja seuranta, skolioosin leikkaushoito, vaativa invasiivinen sikiötutkimus ja -hoito

5) Kuopion yliopistollinen sairaala:
epilepsian invasiivinen diagnostiikka ja kirurginen hoito,
erittäin vaikeiden palovammojen primaarihoito,

luusyövän primaarinen hoito

6) Vanhan Vaasan sairaala:
oikeuspsykiatriset erityistutkimukset, mukaan lukien mielentilatutkimukset

7) Niuvanniemen sairaala:
oikeuspsykiatriset erityistutkimukset, mukaan lukien mielentilatutkimukset, vaarallisten ja vaikeahoitoisten lasten ja nuorten psykiatrinen hoito.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, keskitetään Helsingin, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistollisiin sairaaloihin aikuisten nivelreuman kyynärtekonivelten uusintaleikkaukset, rannetekonivelleikkaukset, PIP-tekonivelleikkaukset, sekä aikuistuneen juveniilireumapotilaan erityisen vaikeat lonkan ja polven tekonivelleikkaukset.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, keskitetään skolioosin leikkaushoito ja vastainpositiivisten (F-VIII) hemofiliapotilaiden leikkaushoito sellaiseen yksityiseen terveydenhuollon toimintayksikköön, jolla on riittä-

vän pitkäkestoinen ja tieteelliseen tutkimukseen perustuva laatu näyttö kyseisen toiminnan harjoittamisesta.

6 §

Seuranta

Erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä yhteisesti annettava sosiaali- ja terveysministeriölle 4 §:ssä tarkoitettu luettelo. Yliopistollisten sairaanhoitopiirien on yhdessä seurattava 5 §:ssä tarkoitettujen keskittämistoimien toteutumista ja annettava asetuksen toimeenpanosta selvitys sosiaali- ja terveysministeriölle vuosittain kesäkuun loppuun mennessä.

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2011.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen voimaantulon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 6 päivänä huhtikuuta 2011

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

Hallitusneuvos Anne Koskela